

אל תהללו רוצח

להלן תרגום לעברית של מכתב מחאה בו פנה האיגוד לשגריר לטביה בישראל, לדובר של משרד החוץ שלהם בדרגת שגריר מיוחד ולאישים נוספים, כולל שגרירת ישראל בריגה וראש מרכז וויזנטל אפרים זורוף. תרגום מאנגלית: עמרי גלאי, נכדו של לב נטרביץ'

איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל מבקש להשמיע את מחאתו החריפה נגד ניסיון חדש להלבין את שמו של רוצח יהודי ריגה הרברט צוקורס. ב-11 באוקטובר סבב הופעות של המחזמר "צוקורס, הרברט צוקורס" החל בלייפאייה, עיר הולדתו.

הקמפיין הזה התחיל לפני כמה שנים בהנפקת מעטפות שנשאו את דיוקנו, ולאחר מכן נערכה תערוכה בשם "הרברט צוקורס: חזקת החפות" והופק סרט דוקומנטרי שמטרתו לקדם את חפותו. כדי להבין את הקמפיין יש להבין את מעמדו של צוקורס כגיבור לאומי לטבי בשנות השלושים, אבל בין חברינו יש ניצולי שואה שהיו עדים למחזות ברחובות גטו ריגה בהם צוקורס רוצץ את גולגולותיהם של תינוקות יהודים. אנו, ישראלים ממוצא לטבי, לא יכולים לשתוק.

איננו מופתעים שהחברה, שבה לגיונרים לשעבר מה-SS צועדים ללא הפרעה דרך שדרות הבירה, רוצה לראות בהרברט צוקורס רק טייס דגול; איננו מופתעים שישנם מלחינים ובמאים שמוכנים להלל את "הגיבור הלאומי" הזה.

עם זאת, אנו אכן מופתעים ונזעמים מהעובדה שאף גורם רשמי או דמות ציבורית בלטביה לא גינה את דברי השבח האלו לרוצח. שמענו רק את התגובה העדינה למדי של שר החוץ, א. רינקביץ', שאמר: "מחזמר כזה הוא 'בטעם רע' ואנו איננו תומכים בו". אף חבר הפרלמנט של לטביה לא התנער מהמחזר. כל נשכח שלפחות 1,500 לטבים השתתפו ברצח כ-74 אלף יהודים בארץ זו. הקורבנות אכן לא יכלו להכיר את כל המרצחים, אבל פניו של הרברט צוקורס היו ידוע לכל בלטביה. אלה ששרדו בשואה לא יכלו לטעות בעדויותיהם: זה היה צוקורס שרצח יהודים ובייחוד תינוקות יהודים בגטו ריגה.

בינואר הקרוב לטביה תקבל לידיה את נשיאות מועצת האיחוד האירופי. הנשיאות לא מוענקה לפוליטיקאי מסוים אלא לממשלה לאומית. אנו מקווים שדעת הקהל במדינות האיחוד האירופי יבהיר ללטבים שדברי שבח או ניסיון לטהר את שמו של חבר פעיל ביחידת רצח (Arājs Kommando) אינם עומדים בקנה אחד עם "חופש ביטוי" או עם השתתפות מלאה בחברה תרבותית מודרנית.

אליהו ולק,

יו"ר איגוד יוצאי לטביה ואסטוניה בישראל

למאמר מפורט באנגלית המתאר את פשעים של צוקורס